

قوه قضائیه

شرح آیین دادرسی کیفری

(مواد ۱۲۳ تا ۱۶۷)

دکتر حسین غفاری محمد رضا و قربانی

مشمول بر:

- نظرات شورای نگهبان
- پیشینه قانون گذاری
- قوانین و مقررات مرتبط
- آرای دیوان عالی کشور
- نکته ها و دکترین حقوقی
- نظریه های مشورتی
- نشست های قضایی
- بخشنامه ها
- آرای مرتبط و ...

معاونت منابع انسانی و امور فرهنگی دادگستری کل استان تهران

سرشناسه	اعظمی چهاربرج، حسین، ۱۳۶۱-
عنوان قراردادی	ایران، قوانین و احکام <i>Iran. Laws, etc</i>
عنوان و نام پدیدآور	شرح آیین دادرسی کیفری (مواد ۱۲۳ تا ۱۶۷) مشتمل بر نظرات شورای نگهبان.../ حسین اعظمی، محمدرضا پورقربانی؛ صاحب اثر معاونت منابع انسانی و امور فرهنگی دادگستری کل استان تهران؛ ویراستار محسن حاتم‌پور، ناصر نصرتی‌صدقیانی.
مشخصات نشر	تهران: وزارت دادگستری، دادگستری کل استان تهران، انتشارات، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۳۸۵ ص: ۵/۱۴×۵/۲۱ س.م.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۹۸۰۵۵۰۰۰۳
وضعیت فهرست نویسی	فیب
یادداشت	کتابنامه: ص. [۲۸۲] - ۳۸۵.
موضوع	اجرای حکم -- ایران
موضوع	<i>Executions (Law) -- Iran</i>
موضوع	آیین دادرسی جزایی -- ایران
موضوع	<i>Criminal procedure -- Iran</i>
شناسه افزوده	پورقربانی، محمدرضا، ۱۳۵۰-
شناسه افزوده	ایران، وزارت دادگستری، دادگستری کل استان تهران، انتشارات
شناسه افزوده	ایران، وزارت دادگستری، دادگستری کل استان تهران، معاونت منابع انسانی و امور فرهنگی
رده بندی کنگره	KMH۲۷۹۵
رده بندی دیویی	۵۵۰۷۷۳۴۷
شماره کتابشناسی ملی	۶۰۳۶۴

کدپستی: ۱۵۸۶۶۷۵۷۱۸ تلفکس: ۰۲۱-۸۸۳۲۲۶۲۳

نشانی: تهران، پل کویت، خانه نقد، خیابان سنایی، نبش کوچه هفدهم، پلاک ۱۴۰

انتشارات دادگستری کل استان تهران
انتشارات فرهنگ
کلام و گفتاوان

عنوان: شرح آیین دادرسی کیفری (مواد ۱۲۳ تا ۱۶۷)
صاحب اثر: معاونت منابع انسانی و امور فرهنگی دادگستری کل استان تهران
نظارت و کنترل: محمدرضا مرادی حق‌گو
تحقیق: دکتر حسین اعظمی - محمدرضا پورقربانی
مدیر اجرایی: منصور سعیدی
ویراستار حقوقی: محسن حاتم‌پور، ناصر نصرتی صدقیانی
ویراستار ادبی: داود رفیعی
نوبت انتشار: اول، بهار ۱۴۰۰
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۰۵۵۰۰۰۳
ناشر: انتشارات دادگستری کل استان تهران
قیمت: ۱۱۹.۰۰۰ تومان
شمارگان: ۵۰۰ نسخه

معاونت منابع انسانی و امور فرهنگی دادگستری کل استان تهران از هرگونه نقد و نظر نسبت به محتوای این کتاب استقبال می‌کند.

رایانامه: dadgostari.pubtehran@yahoo.com

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

۹..... دیباچه

۱۱..... مقدمه

شرح آیین دادرسی کیفری (مواد ۱۲۳ تا ۱۶۷)

۱۵..... فصل پنجم: معاینه محل، تحقیق محلی، بازرسی و کارشناسی

۱۵..... ماده ۱۲۳

۲۲..... ماده ۱۲۴

۲۶..... ماده ۱۲۵

۳۷..... ماده ۱۲۶

۴۳..... ماده ۱۲۷

۵۱..... ماده ۱۲۸

۵۸..... ماده ۱۲۹

۶۱..... ماده ۱۳۰

۷۴..... ماده ۱۳۱

۷۶..... ماده ۱۳۲

۸۲..... ماده ۱۳۳

۸۷..... ماده ۱۳۴

۹۰..... ماده ۱۳۵

۹۳..... ماده ۱۳۶

۱۰۰..... ماده ۱۳۷

۱۱۴..... ماده ۱۳۸

۱۲۰..... ماده ۱۳۹

۱۲۳..... ماده ۱۴۰

۱۲۷.....	ماده ۱۴۱.....
۱۳۴.....	ماده ۱۴۲.....
۱۴۰.....	ماده ۱۴۳.....
۱۴۶.....	ماده ۱۴۴.....
۱۵۲.....	ماده ۱۴۵.....
۱۶۱.....	ماده ۱۴۶.....
۱۶۷.....	ماده ۱۴۷.....
۱۷۹.....	ماده ۱۴۸.....
۲۱۰.....	ماده ۱۴۹.....
۲۲۱.....	ماده ۱۵۰.....
۲۳۵.....	ماده ۱۵۱.....
۲۴۱.....	ماده ۱۵۲.....
۲۴۹.....	ماده ۱۵۳.....
۲۶۳.....	ماده ۱۵۴.....
۲۶۹.....	ماده ۱۵۵.....
۲۹۸.....	ماده ۱۵۷.....
۳۰۹.....	ماده ۱۵۸.....
۳۲۲.....	ماده ۱۵۹.....
۳۳۳.....	ماده ۱۶۰.....
۳۴۵.....	ماده ۱۶۱.....
۳۴۳.....	ماده ۱۶۲.....
۳۴۵.....	ماده ۱۶۳.....
۳۵۰.....	ماده ۱۶۴.....
۳۵۱.....	ماده ۱۶۵.....
۳۶۳.....	ماده ۱۶۶.....
۳۷۵.....	ماده ۱۶۷.....
۳۸۱.....	فهرست منابع.....

دباجه

این دادرسی کیفری به عنوان یکی از مهم ترین شاخه های حقوق کیفری، چگونگی اقدام مقامات قضایی و ضابطان دادگستری در برخورد با جرم و نحوه تعقیب متهمان و تحقیق از آنها و اعمال کیفر بر محکومان را مورد بحث قرار می دهد. در واقع، قانون آیین دادرسی کیفری به عنوان یکی از قوانین شکلی مهم، قواعد حاکم بر کشف جرم، تحقیق از متهم، محاکمه و صدور حکم و سرانجام اجرای احکام کیفری را مقرر می نماید. همان قدر که دقیق، صریح و جامع بودن مقررات قانون آیین دادرسی کیفری و در یک کلام، خوب بودن این قانون اهمیت دارد، اجرای درست و سریع مقررات آن نیز نقش بسیار مهمی در برقراری نظم، اجرای عدالت و حفظ حقوق شهروندان دارد. در حقیقت، اجرای صحیح و سریع مقررات قانون آیین دادرسی کیفری موجب می شود که مجرمان در قبال ارتکاب جرم به طور قاطع و سریع مورد تعقیب و مجازات قرار گیرند و در عین حال متهمان نیز از حقوق دفاعی خود به طور کامل برخوردار شده و حقوق آنها در جریان مراحل مختلف دادرسی تضییع نگردد و شاکیان و بزه دیدگان از اجرای سریع و دقیق عدالت اطمینان خاطر پیدا کنند.

پس از به موقع اجرا درآمدن قانون جدید آیین دادرسی کیفری در سال ۱۳۹۴، معاونت منابع انسانی دادگستری کل استان تهران اقدامات مختلفی در جهت اجرای درست این قانون به عمل آورد. در کنار برگزاری کلاس ها و دوره های مختلف آموزشی برای قضات دادگستری و به ویژه قضات شاغل در دادرسی ها و محاکم کیفری که بیشترین ارتباط را با این قانون داشتند، یکی از

اقدامات این معاونت در جهت ساده‌سازی مواد قانون جدید با نگاه عملی و کاربردی، سپردن تهیه و تألیف کتاب‌ها به بعضی از همکاران قضایی بود که در عین داشتن تحصیلات و دانش لازم، از تجربه عملی مرتبط نیز برخوردار بودند. در همین راستا، پس از انتشار شرح مواد ۴۸۴ الی ۵۷۰ قانون جدید آیین دادرسی کیفری در سال ۱۳۹۵ و شرح مواد ۱۶۸ الی ۲۱۶ این قانون در سال ۱۳۹۷ اکنون به یاری پروردگار کتاب شرح مواد ۱۲۳ تا ۱۶۷ آن به همت دو تن از قضات گران‌قدر دادگستری استان تهران جناب آقایان دکتر حسین اعظمی و محمدرضا پورقربانی که دارای سوابق درخشانی در امور قضایی و در عرصه پژوهش‌های حقوقی می‌باشند، تدوین و به جمعه حقوقی و قضایی کشور عرضه می‌گردد. در اینجا ضمن قدردانی از تلاش‌های ایشان بر خود لازم می‌دانم تا از همکاران ارجمند اداره پژوهش دادگستری کل استان تهران که همت گماشتند تا این اثر به چاپ برسد مراتب سپاس خویش را اعلام داشته و توفیقات روزافزون را برای ایشان آرزو نمایم.

محمدرضا مرادی حق گو

سرپرست معاونت منابع انسانی و امور فرهنگی دادگستری کل استان تهران